

ความเห็นส่วนตน
ของ นายอุดม รัชธรรมณูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ๑/๒๕๖๗

วันที่ ๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	ผู้ร้อง
		ผู้กล่าวอ้าง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน (ผู้ร้อง) เสนอเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ (๑) ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

ผู้ร้องเรียนยืนยันว่า เรียนต่อผู้ร้องขอให้เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติระบบบริหารราชการศala yutitirum พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๒ (๑) ตอนท้าย ที่บัญญัติว่า “... ให้คณะกรรมการตุลาการศala yutitirum มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นได้ เช่นเดียวกับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระบบบริหารราชการฝ่ายตุลาการ” เป็นบทบัญญัติ ที่กำหนดให้ข้าราชการที่มีหน้าที่ด้านธุรการ ไม่ใช่ข้าราชการตุลาการหรือผู้พิพากษา อยู่ภายใต้ระบบ การให้คุณให้โทษทางวินัยของคณะกรรมการตุลาการศala yutitirum (ก.ต.) ทำให้เลขาธิการสำนักงาน ศala yutitirum ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ต่อบุคคลหรือองค์กรได้ภายใต้ระบบการบริหารงานบุคคลเช่นนี้ได้ เพียงแต่ มีสิทธิขอทบทวนคำสั่งหรือคำร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการตุลาการศala yutitirum (ก.ต.) โดยคณะกรรมการ ตุลาการศala yutitirum (ก.ต.) เป็นผู้พิจารณาลงโทษและผู้พิจารณาบททวนคำสั่งหรือคำร้องทุกข์ ซึ่งผู้ร้องเรียนเห็นว่าขัดต่อหลักความเป็นกลาง ขัดต่อหลักนิติธรรม มีผลเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิ หรือเสรีภาพของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศala yutitirum เกินสมควรแก่เหตุ และเป็นการ แทรกแซงหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการของศาลที่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๓ และมาตรา ๑๙๖ ทำให้ผู้ร้องเรียนถูกกล่าวหาโดยไม่สิทธิหรือเสรีภาพ ที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗

ผู้ร้องเห็นว่า เลขาธิการสำนักงานศala yutitirum มีสถานะเป็นข้าราชการตุลาการ และมีหน้าที่ เพียงควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานศala yutitirum ให้เป็นไปตามกฎหมายและระบบ

๘๖

ไม่มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอրรถดีตั้งเช่นผู้พิพากษา การที่บัญญัติดังกล่าว กำหนดให้เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมต้องถูกดำเนินการทำวินัยโดยคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเฉพาะกับข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม เท่ากับเป็นการกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมต้องตอบอยู่ภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับกับข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมซึ่งเป็นข้าราชการคุณประเพณี มีหน้าที่และอำนาจแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ได้กำหนดให้ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมมีสิทธิ์นิ่มติของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) เกี่ยวกับการดำเนินการทำวินัย ไปยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ นอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการขยายอำนาจของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) ทั้งที่รัฐธรรมนูญมีความมุ่งหมายให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) มีหน้าที่บริหารงานบุคคลของผู้พิพากษาศาลยุติธรรมเท่านั้น กรณีเป็นกฎหมายที่ขัดต่อหลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิเกินสมควรแก่เหตุ และมีผลใช้บังคับกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เป็นการเฉพาะเจาะจง จึงมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙

ประเด็นวินิจฉัย

แม้ตามคำร้องจะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ (๑) มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙ แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดตามคำร้องในส่วนที่เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ พบว่ามีข้อโต้แย้งเฉพาะมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสามเท่านั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำสั่งรับไว้พิจารณาวินิจฉัยเฉพาะประเต็นที่ขอให้วินิจฉัยว่า “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๖ (๑) เนพะส่วนที่บัญญัติให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมมีอำนาจดำเนินการทำวินัยแก่ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม ได้เช่นเดียวกับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๑๙ และมาตรา ๑๙ หรือไม่”

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๓ และมาตรา ๑๙๖ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๑๐ ศาล ส่วนที่ ๑ บทที่ว่าไป โดยมาตรา ๑๙๓ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้แต่ละศาล ยกเว้นศาลทหาร มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการที่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานของแต่ละศาล ในส่วนของมาตรา ๑๙๖ เป็นหลักในการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับผู้พิพากษาศาลมุติธรรมว่าต้องมีความเป็นอิสระและดำเนินการโดยคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรม (ก.ต.)

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลมุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักการบริหารงานบุคคลของศาลมุติธรรมในส่วนของสำนักงานศาลมุติธรรม มีเหตุผลในการประกาศใช้เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๕ กำหนดให้ศาลมุติธรรม มีหน่วยธุรการของศาลมุติธรรมที่เป็นอิสระ โดยมีเลขานุการสำนักงานศาลมุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา และการแต่งตั้งเลขานุการสำนักงานศาลมุติธรรม ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรม (ก.ต.) และให้สำนักงานศาลมุติธรรมมีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น ต่อมามีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลมุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ มีเหตุผลในการประกาศใช้เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๒๒ ได้แก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแต่งตั้งเลขานุการสำนักงานศาลมุติธรรมให้ต้องมาจากการเสนอของประธานศาลฎีกา และได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติตั้งกล่าวให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๒๒ โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลมุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้แก้ไขมาตรา ๒๒ โดยบัญญัติเป็นความว่า “(๑) การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลมุติธรรม ให้ประธานศาลฎีกาเสนอชื่อต่อกองคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรมเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรมแล้ว ให้ประธานศาลฎีกานำมีอำนาจสั่งบรรจุ และดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรม มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นได้เช่นเดียวกับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เลขานุการสำนักงานศาลมุติธรรมมีภาระการดำรงตำแหน่งสองปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่ประธานศาลฎีกากล่าวความเห็นชอบของคณะกรรมการตุลาการศาลมุติธรรมมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว”

เห็นว่า ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมมีสถานะเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม มิได้เป็นข้าราชการตุลาการ และไม่มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาพิพากษาอրรถกิจดีดังเช่นผู้พิพากษา ดังความที่พระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๓^๑ บัญญัติ ตอนท้ายว่า “เมื่อทรงพระกรุณาย่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการ” และพระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมมีเพียงหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการ ของสำนักงานศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานศาลยุติธรรมเท่านั้น

ในส่วนของศาลยุติธรรม นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗๕ ต่อมาด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๒๒ มาจนถึงรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (๒๕๖๐) มาตรา ๑๙๓ รัฐธรรมนูญได้วางหลักการบริหารบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นของหน่วยธุรการของศาลให้มีความเป็นอิสระ โดยให้มีหัวหน้าหน่วยงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาขึ้นตรงต่อประธานของศาล ในส่วนของหน่วยธุรการศาลยุติธรรม พระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้บัญญัติให้จัดตั้งสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยธุรการของศาลยุติธรรม โดยมีเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหัวหน้าหน่วยงาน ทำหน้าที่ผู้บังคับบัญชาข้าราชการทั้งหมดของหน่วยงาน ขึ้นตรงต่อประธานศาลฎีกา นอกจากนี้ยังมีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) และคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.) โดยคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม (ก.บ.ศ.) มีหน้าที่ในการกำกับดูแลการบริหารราชการศาลยุติธรรมในส่วนที่เกี่ยวกับงานบริหารราชการและธุรการของสำนักงานศาลยุติธรรม^๒ ส่วนคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.) มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการอื่นของสำนักงานศาลยุติธรรม^๓ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.) ที่กำหนดให้ต้องมี

^๑ พระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๓ “การแต่งตั้งเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรมนั้น ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งโอนมาจากข้าราชการตุลาการหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ ในกรณีที่เป็นการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งโอนมาจากข้าราชการตุลาการจะต้องเสนอคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน และเมื่อทรงพระกรุณาย่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการ”

^๒ พระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๗

^๓ พระราชบัญญัติระบุเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๑

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล หรือด้านการบริหารและการจัดการ ประกอบกับคณะกรรมการข้าราชการศาลาญติธรรม (ก.ศ.) มีอำนาจดำเนินการทางวินัย การสอบสวน และการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษสำหรับข้าราชการศาลาญติธรรม ดังนั้น การดำเนินการทางวินัยข้าราชการศาลาญติธรรม ซึ่งมีได้เป็นข้าราชการตุลาการ จึงอยู่ในอำนาจ การพิจารณาของคณะกรรมการข้าราชการศาลาญติธรรม (ก.ศ.) ซึ่งแยกต่างหากอย่างชัดเจน จากคณะกรรมการตุลาการศาลาญติธรรม (ก.ต.) ซึ่งมีอำนาจหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการตุลาการศาลาญติธรรม

ในส่วนการอุทธรณ์ของข้าราชการศาลาญติธรรมเมื่อถูกลงโทษทางวินัยมีระเบียบคณะกรรมการข้าราชการศาลาญติธรรม ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๕ กำหนดให้ ข้าราชการศาลาญติธรรมผู้ได้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ ต่อคณะกรรมการข้าราชการศาลาญติธรรม (ก.ศ.) และข้อ ๒๒ กำหนดให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ พร้อมกับแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบ อันเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการอุทธรณ์ของข้าราชการศาลาญติธรรม รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิของข้าราชการศาลาญติธรรมด้วย ระบบตรวจสอบโดยศาลปกครองด้วย ซึ่งแตกต่างจากระบบการบริหารงานบุคคลข้าราชการตุลาการศาลาญติธรรม โดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลาญติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๘๓ ซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยมีสิทธิที่จะขอให้คณะกรรมการตุลาการศาลาญติธรรม (ก.ต.) ทบทวนคำสั่งลงโทษทางวินัย โดยกฎหมายดังกล่าวบัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการตุลาการศาลาญติธรรม (ก.ต.) ให้เป็นที่สุด และผู้ถูกลงโทษไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง การที่พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการศาลาญติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๒ (๑) ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลาญติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้ คณะกรรมการตุลาการศาลาญติธรรม (ก.ต.) มีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่เลขาธิการสำนักงานศาลาญติธรรมได้เช่นเดียวกับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ซึ่งเป็นการบัญญัติให้คณะกรรมการตุลาการศาลาญติธรรม (ก.ต.) เข้าไปทำหน้าที่บริหารงานบุคคล ที่ไม่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการศาลาญติธรรม จึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๖ และแม้เลขาธิการสำนักงานศาลาญติธรรมจะเป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งโอนมาจากการตุลาการหรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการก็ตาม แต่เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้ว ข้าราชการตุลาการศาลาญติธรรมผู้นั้นย่อมพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการศาลาญติธรรม อันเป็นการกำหนดให้ตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลาญติธรรมซึ่งเป็นข้าราชการศาลาญติธรรมที่ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการ

เพียงอย่างเดียว หากถูกดำเนินการทางวินัยจะมีเพียงสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) โดยไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อให้มีการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการดำเนินการทางวินัยในกรณีนี้ ซึ่งแตกต่างจากข้าราชการศาลมีตุธรรมอื่นซึ่งมีสถานะเป็นข้าราชการประเภทเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับข้าราชการศาลมีตุธรรมประเภทบริหารระดับสูง ในตำแหน่งรองเลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งในทางปฏิบัติมักมีการโอนข้าราชการตุลาการศาลมีตุธรรมให้เปลี่ยนมาเป็นข้าราชการศาลมีตุธรรมเพื่อดำรงตำแหน่ง เช่นเดียวกับตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลมีตุธรรม กฎหมายดังกล่าวก็ยังให้การดำเนินการทางวินัยอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการศาลมีตุธรรม (ก.ศ.) อันทำให้เห็นว่า บทบัญญัติในส่วนดังกล่าวเป็นการตรากฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีได้กรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะจง อีกทั้งยังเป็นบทบัญญัติที่ไม่เป็นไปตามความมุ่งหมาย และไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่บัญญัติให้ศาลมีตุธรรมมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการที่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล แยกต่างหากจากการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตุลาการศาลมีตุธรรม จึงเป็นกฎหมายที่ขาดต่อหลักนิติธรรม ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในกฎหมายทำให้บุคคลไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อข้าราชการศาลมีตุธรรมด้วยกันในสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกัน ทำให้เกิดผลบังคับที่แตกต่างกันโดยไม่เป็นธรรม ด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๑๙๓ และมาตรา ๑๙๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลมีตุธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๒ (๑) เฉพาะส่วนที่บัญญัติให้คณะกรรมการตุลาการศาลมีตุธรรมมีอำนาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ดำรงตำแหน่งเลขานุการสำนักงานศาลมีตุธรรมได้ เช่นเดียวกับข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๑๙๓ และมาตรา ๑๙๖

(นายอุดม รัชอมฤต)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ